

GOIGS A
SANTISSIMA DE
 venerada en sa
 Vila de

MARIA
MISERICORDIA,
 Hermita de la
 Reus.

Puig que sou Divina Aurora
 del etern Sol de Justicia,
 alcançauos ja propicia
 Misericordia Señora.

Misericordia Sagrada
 Reus en Vos regoneguè,
 quant oprimida estiguè,
 y de grans treballs cercada:
 per la fama eternisada
 de alcançarvos Protectora, &c.

Misericordia excelent
 quant per remey os mostrareu,
 y à una Pastora informareu,
 lo medi mes evident:
 perque lo Omnipotent
 se aplacàs, puig vos honora, &c.

Misericordia diuosa
 despues que en llum consagrà
 devot obsequi alcança
 nostra decorosa Rosa:
 puig que à tals llums gloriosa,
 per vostre honor se decóra, &c.

Misericordia exemplar,
 quant la Peste se extenguè,
 aquesta Vila obtinguè
 vostre amparo singular:
 sent Vos la Nau de aquest Mar,
 segur port nos atesora, &c.

Misericordia admirable
 en vostra translació,
 quant ab pia Professò
 se colocà vostra Imatge:

V. Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix. R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

*Concede nos famulos tuos, quasumus Domine Deus, perpetua mentis, & corporis sa-
 nitate gaudere: & gloriosa Beata Maria semper Virginis intercessioni à presenti
 liberari tristitia, & aeterna perfrui latitia. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.*

REUS; En la Estampa de Rafael Compte Llibreter, al carrer major.

dixòs pues qual Homenatge,
 tens Reus en tanta Belona, &c.

Misericordia, y noblesa
 de vostra gran Magestat,
 en esta Hermita ha trobar,
 en tot temps nostra flaqueza:
 admirada la riquesa
 en vostres cultos se adora, &c.

Misericordia alabable
 de elagant ponderació
 rendida la devociò,
 gosa à tant aspecte amable;
 Imatge tant admirable,
 que aconsola à qui la implora, &c.

Misericordia publican
 de vosstras divinas Mans,
 tots los que en conflictes grans
 Novenaris os dedican:
 y èstos sos cors os sacrifican
 confessantvos per Patrona, &c.

Misericordia infinita
 en esta Hermita proclama
 en tots rencontres la fama,
 que ab miracles facilita:
 las glorias, que sollicita,
 per coronarvos tota hora, &c.

TORNADA.

Jà que del Sol precursora
 destertau nostra malicia:
 alcançauos donchs propicia,
 Misericordia Senyora.

MARIA SANTÍSSIMA DE MISERICÒRDIA

VENERADA AL SEU SANTUARI DE REUS

A la darrera dècada del segle XVI la llavors vila de Reus, va sofrir el mateix que la resta de Catalunya, una de les múltiples pestes que periòdicament assolaven la nostra terra.

El dia 17 de novembre de 1575 havia estat batejada amb el nom d'Isabel, a la capital del Baix Camp, una nena filla de Joan Besora, modest menestral que es guanyava la vida teixint draps de llana, o sia fent de paraire com es deia en aquells temps.

Quan aquesta nena es féu grandeta, guardava un ramat d'ovelles pels voltants de la vila, llavors murallada. Pietosa de mena, pregava sempre a la Verge Maria i especialment li demanava que aconseguís que s'acabés la plaga de la pesta. Tantes vegades degué demanar-li que a primera hora del dia 25 de setembre de 1592, quan acabava de complir disset anys, i pasturava tota sola el seu ramadet, se li aparegué la Mare de Déu que, després de beneir-la, li ordenà que anés a Reus i digués als Jurats que regien la vila, que tornessin a fer cremar el ciri davant la seva imatge, tal com feien en altres temps, i serien deslliurats de la pesta. Ho va fer seguidament però tal com ella ja havia suposat, no li feren cas. Tornà consirosa al camp, pregà novament a la Verge que s'apiadés del poble i aquesta se li aparegué de nou.

Altra vegada li ordena que vagi a parlar amb els Jurats i els demani que encenguin la candela si volen que s'acabi la pesta. Per a que se la creguin li toca la galta i hi marca una rosa roja de color ben viu. Quan els Jurats saben la nova aparició de la Verge i veuen la rosa a la galta de la nena exclamen «MISERICÒRDIA!» i la pesta desapareix ràpidament. Varen encendre la candela i la rosa desaparegué de la galta de la Isabel.

Les dades exactes de les aparicions i de tot l'ocorregut, constaven en antics documents conservats a l'arxiu del convent de PP. Franciscans de Reus, destruït l'any 1835, escrits que deien que va anomenar-se, des de llavors, Mare de Déu de Misericòrdia, la imatge que es venerava en una capelleta del carrer de Monterols baix el títol de Verge de Betlem, imatge que va ser traslladada al santuari construït en els terrenys on va aparèixer la Verge i que desaparegué durant la devastació del santuari l'any 1936.

La imatge que es venera actualment, és còpia de l'antiga, i la va esculpir Enric Monjo i policromar P. Veciana.

Cal remarcar que els Jurats de Reus acordaren aixecar la capella el mateix any 1592; el 1594 varen comprar els terrenys i el 1602 l'ermita estava acabada, capella que va engrandir-se a mitjan segle XVII.

Com ja s'ha dit, l'any 1936 el santuari va ser cremat i devastat, desapareixent tots els seus tresors, a més de la imatge de la Verge. El 1939 va iniciar-se la seva restauració que va durar fins el 1941, i el 1954 va procedir-se, amb tota solemnitat, a la coronació canònica de la imatge de la Verge de Misericòrdia.

Moltes i moltes han estat les vicissituds per les quals ha passat el santuari des de la seva erecció, però la pietat i amor dels reusencs a la seva Verge de Misericòrdia, han superat sempre els fets adversos. J. Bertran Borràs va fer-ne un detallat estudi l'any 1954, en el seu llibre «Nuestra Señora de Misericordia y su Santuario de Reus», del qual n'hem extret aquestes breus notes.

* * *

Des de segles enrera, l'amor dels devots de la Verge de Misericòrdia s'ha expressat cantant-li els seus goigs. En són innumbrables les seves edicions, especialment en la forma tradicional d'imprimir-los, o sia en un full tamany foli, amb els ornaments habituals (imatge, florons, orla). Torrell de Reus, l'any 1963, va editar una carpeta amb vint-i-nou facsímils de goigs en català i castellà de la Verge de Misericòrdia i, com a cloenda, els dedicats a «los Santos Mártires Vicente, Próspero y Victorino, cuyos cuerpos se veneran en el Camarín de la Hermita de María Santísima de Misericordia, de la Villa de Reus» - Reus. F. de P. Comp. te. 1816.

Des de l'any 1963 fins ara han aparegut noves edicions. Remarquem la de 1972, en un plec tamany foli, amb xilografies de l'admirat Gelabert, impresos a varies tintes. Són una joia bibliogràfica.

El facsímil que figura en aquest full és d'una edició feta a Reus, a les acaballes del segle XVIII.

Carles Babot i Boixeda